

UPPLANDS-BRO
KULTURHISTORISKA
FORSKNINGSINSTITUT

MEDLEMSINFORMATION 2 - APRIL 1992

UKF-AKTIVITETER

Onsd 22/4 kl 19.00. Biblioteket i Bro

ÅRSMÖTE

Efter förhandlingarna c:a 19.30 diskuterar vi senaste nytt om forskningen kring vår hembygd, både UKF:s egen forskningsverksamhet och utomstående.

Lörd 25/4 Kl 10.00 Samling vid hembygdsgården Klint, Prästvågen 8, Bro

EXKURSION i samarbete med Bro hembygdsförening. Arbetsgruppen som studerar Brogårds gårdshandlingar har funnit tidigare okända dammanläggningar i Bro och Lejondalsområdet. Klädsel för vandring i våtmarker.

Sönd 10 maj kl 15.00 Lennartsnäs herrgård.

HERRGÅRDSKONSERT under temat "Lär känna din bygd".

I samarbete med Upplands-Bro Musiksällskap inbjuds till en musikstund med kulturhistoria. Vården *Bruno Niklasson* berättar om sin verksamhet på Lennartsnäs. Musik av *Anna-Karin Norrby*, flöjt, *Johan Westre*, piano och sångkvartetten *Bro d'River Boys*. Begränsat deltagarantal, förhandsanmälan till UKF:s telefon 41 355 (telefonsvarare tar emot anmälningar och rapporterar fullteckning). Avgift 30:-

Torsd-Fred 28-29 maj, Eklundshof, Uppsala

UKF visar sin verksamhet vid Sveriges Hembygdsförbunds riksstämman

SVERIGES HEMBYGDSFÖRBUNDS RIKSSTÄMMA 1992

Riksstämman är detta år förlagd till Uppsala. UKF har genom Bindata AB, Håtuna och SPC Trading AB, Uppsala erbjudits att under två dagar presentera sitt arbetssätt och ge prov på sin verksamhet vid en utställning i anslutning till riksstämman. Vi disponerar 20 kvm och kommer - förutom genom skärmar och bros chyrrer - att visa den färdiga databasen med kommunens alla ortnamnskort från ortnamnsregistret i Uppsala. Knutet till databasen är redan tidigare ett stan dardiserat urval ur jordeböckerna för kommunens sex socknar och det kompletta registret av äldre lantmäterikartor placerade i Gävle. Även våra egna succesivt kompletterade anteckningar om våra orter finns tillgängliga i databasen.

Hur släktforskning kan bedrivas med datorns hjälp skall vi också visa liksom de mera traditionella datorhjälpmedlen för administrativt arbete.

Här erbjuds ett bra tillfälle att "sälja UKF som förening och idé" och för det ändamålet behöver vi hjälp av våra medlemmar under de två dagarna 28-29 maj (Kristi Himmelsfärdshelgen). Vi behöver några som kan sälja böcker, dela ut broschyrer och berätta om UKF för delegaterna från alla länsförbunden. Tillsammans med intresserade medlemmar från landet hembygdsvärdar för det sig om ca 300 personer.

Tänk på att vi också "säljer" vår kommun Upplands-Bro, en kommun med ett rikt kulturliv.

Anmäl ditt intresse under våren till Curt Dahlgren (70 245) eller till Börje Sandén (41 355).

ANDRA FÖRENINGARS HEMBYGDSAKTIVITETER

Tors 23 april Hembygdsgården i Kungsängen, Stockholms-Näs hembygdsvärdar.

BRASAFTON. Kungsängen förr. Bl.a. visas sockenfilmen från 1950-talet

Tisd 12/5 kl 19.00 Samling vid Bro kyrka. Bro hembygdsvärdar

VI VÅRDAR VÅRA RUNSTENAR OCH BESÖKER HUSBY GAMLA BYTOMT.

Fortsättning på studiet kring våra runstenar och Brogårds gårdssarkiv.

Vänd!

Lörd 23 maj. Tjusta skola. Föreningarna i Håtuna och Håbo-Tibble

BYGDENS DAG, 15:e året i följd

Bygdens föreningar visar sina aktiviteter. Hantverk, torghandel. Alla tidigare lärare är inbjudna. Skolmuseet är aktuellt vid 150-årsminnet av den allmänna skolan. Musikskolan gör musik. Stor folkfest.

50-års JUBILEUM; Stockholms-Näs hembygdsförening

Öppet hus: 12/5, 24/5, 14/6, 16/8, 23/8

FORSKNING SOM BERÖR VÅRA BYGDER

Det pågår för närvarande forskningar som på flera sätt intresserar oss i Upp lands-Bro. Sålunda lyfts nu fram nya och "nygamla" synpunkter på tiden för Fornsigtunas existens. De öppnade kontakterna med Baltikum har aktualiserat några för Mälardalen intressanta arkeologiska rön, som Birger Nerman strax för andra världskriget redogjorde för; han sysslade ju mycket med Sveastens uppkomst - "Svearikets vagga" för att använda en aktuellare terminologi. Han ansåg, med stöd av den danske vikingaexperten Johannes Brönsted, att fynden i Grobin i Estland hade samband med en förvikingatida expansion från Mälardalen. Öppenheten i det forna Sovjet har bl a medfört att vikingatiden nu kan diskuteras med helt andra förtecken. Närmast sensationella nya arkeologiska undersökningar i Baltikum bekräftar vikingars närvaro på platsen. Enligt en tidningsuppgift nu i vår skulle det finnas fler bevis för vikingars bosättning i Baltikum än i Danmark! Det förefaller som om vi har att vänta en utvidgad debatt om svearna och deras roll i historien.

En annan synpunkt på svearnas historia har framkastats så sent om i slutet på 1991 av Tore Gannholm. I skriften "Svearnas härkomst" gör han en annan tolkning av de gamla skrifterna än den traditionella och hävdar att svearna inte uppträdde i Mälardalen förrän på 500-talet e.Kr. Detta låter ju synnerligen intressant med tanke på att de arkeologiska utgrävningarna vid Fornsigtuna visar på en expanderande bebyggelse vid ungefär den tiden.

Vid Rösaring har vi med 1600-talets terminologi en trojeborg - "Tröyenborgh av Steen mykit Monumenterligt". Vad har Troja med labyrinten att göra? Ett faktum är att ett gammalt namn i Norden på labyrint är just trojeborg. En engelsk forskare har för några år sedan tolkat bilderna på några av de berömda gotländska bildstenarna som återgivningar av de antika sagorna om Troja med Sköna Helena, prins Paris och den trojanska hästen. Enligt Snorre Sturlasson kom asarna från Troja och dess ledare Oden bosatte sig till slut vid Fornsigtuna.

Forskningen kring sagor har intensifierats i allra högsta grad, på senaste åren även i Sverige; sålunda hölls för första gången - i vårt land - ett internationellt symposium kring saga-diktning i Göteborg förra året. Många nytolkningar publiceras av de gamla isländska sagorna; allra senast har det kommit en helt ny översättning av Snorres Konungasagor.

Dessa nya teorier hoppas jag få tillfälle att närmare utveckla efter årsmötesförhandlingarna den 22 april.

AMATÖRARKEOLOGI. Ett flertal tillfällen för intresserade:

Adelsö-grävningarna 91-94 forstätter: 29/6-24/7

Biskops-Arnö, medeltidsarkeologi: 29/6 - 10/7

Halden, Norge: 20/7 - 31/7

Kimito, Finland: 27/7-7/8

Upplysningar hos Karl-Erik Mörk 0762-745 58 eller genom UKF tel 0758-41 355

Intresse för kurs i kartering av utgrävningsplatser?

Gunilla Stenström ger upplysningar 0758-70 920.

MEDLEMSAVGIFTEN. När detta skrivs har vi mottagit drygt 100 medlemsavgifter för 1992. 75:- på postgiro 27 58 94 - 4

Börje Sandén